

KERUUKILPAILUN JULISTUS

Vuosien 1990-1991 keruukilpailumme otsakkeena on "Säännöstelytaloudesta kulutusyhteiskuntaan". Toivomme Sinun kirjoittavan arkielämästäsi kotona ja työssä 1950-luvulla ja 1960-luvun alkupuolella.

Tämänvuotinen keruumme poikkeaa jossain määrin aikaisemmista, etupäässä yhteiskunnallisen elämään painottuneista kirjoituskilpailuistamme. Nyt olemme kiinnostuneita hyvin henkilökohtaisista asioista: perhe-elämästä, kotitöistä, rahankäytöstä, miesten ja naisten välisistä suhteista. Pyydämme Sinua kirjoittamaan samaan tyyliin myös kokemuksistasi työelämässä. Meitä kiinnostaa työn arki ja sen muuttuminen, työpaikan ihmissuhteet ja arvostukset.

Muutto maalta kaupunkiin vaikutti monin tavoin arkipäivään: työhön, asumiseen ja perhe-elämään. Jos olet kokenut muuton 1950-luvulla tai 1960-luvun alussa, kerro tarinasi kaupunkityöhön siirtymisestä!

Jos haluat, voit haastatella jotain tuttavaasi. Otamme vastaan myös äänitteitä. Pyydämme kuitenkin, mikäli mahdollista, kirjoittamaan haastattelut puhtaaksi. Puhtaaksikirjoitus vähentää kulumme huomattavasti ja nopeuttaa aineiston saamista tutkimuskäyttöön. Seuraavassa esitetyt kysymykset on tarkoitettu virikkeeksi, auttamaan asioiden mieleen palauttamista. Kaikkiin kysymyksiin ei tietenkään tarvitse vastata - keskity mieluummin vain muutamaan aihepiiriin. Voit kirjoittaa myös aivan vapaasti, omasta näkökulmastasi.

ASUMINEN

Missä ja miten asuit 1950-luvulla? Kerro asunnosta, sen kalustuksesta ja mukavuuksista! Oliko asuminen ahdasta vai väljää? Kerro asunnon saamisesta, vuokrista, muutoista ja vuokraemännistä tai

-isännistä! Millainen oli asuinympäristösi? Oliko naapurien välillä kanssakäymistä?

RUOKA

Kerro omasta ja perheesi ruokataloudesta 1950-luvulla! Millaista ruokaa syötiin arkioloissa, millaista pyhäisin? Kuka valmisti ateriat? Ostettiinko ruoka kaupasta vai oltiinko omavaraisia joidenkin elintarvikkeiden suhteen? Oliko teillä kasvimaata tai taloussika tai muita kotieläimiä? Millaista oli ruoanlaitto ja sen säilytys ennen jääkaappia, pakastinta ja kaupan valmisruokia?

PUHTAUS

Kuinka usein ja miten teillä kotona siivottiin? Kuka teillä siivosi? Kuinka usein ja millä tavalla vaatteita pestiin? Kuka pesi pyykin? Kuinka usein itse peseydyitte, kävitte saunassa tai suihkussa? Millaiset peseytymismahdollisuudet oli teillä kotona? Ovatko siisteyskäsitteesi ja totumuksesi muuttuneet vuosien mittaan? Miten kotityöt yleensä jaettiin? Riideltiinkö teillä kotitöistä? Mitä kodinkoneita teillä oli?

LAPSET

Jos Sinulla oli tuohon aikaan omia lapsia, kerro kokemuksiasi raskaudesta, syntymisestä ja vauvanhoidosta! Kuinka pitkään Sinä tai puoliso olitte äitiyslomalla? Kerro missä lapsiasi sen jälkeen hoidettiin - kotona, päiväkodissa jne. Koitko ristiriitaa työssäkäynnin ja lastenhoidon välillä? Miten isä osallistui lastenhoidon? Minkälaisia periaatteita ja käytännön tapoja noudatitte lasten hoidossa ja kasvatuksessa? Jos itse olit lapsi 1950-luvulla, kerro kokemuksistasi kotoa, koulusta ja päivähoitopaikoista!

RAHANKÄYTTÖ JA KULUTUS

Mihin rahasi riittivät 1950-luvulla? Mitä muistat ostokorteista luopumisesta, mustista markkinoista ja palkoista? Miten perheessäsi päätettiin rahankäytöstä? Olivatko puolisoiden rahat yhteisiä? Riideltiinkö rahasta? Jäikö rahaa säästöön - mihin sitä säästettiin? Otitko pankkivelkaa? Oliko työpaikallasi, naapuruston tai ystäväsi keskuudessa elintasokilpailua? Miten se ilmeni? Onko mieleesi jäänyt muistoja esim. vaatteiden, kodinkoneen, mopon tai auton hankinnasta? Kerro myymälöistä ja niiden tavaravalikoimasta, tuotteiden hinnoista, laadusta ja palvelusta!

MIESTEN JA NAISTEN VÄLISET SUHTEET

Muistele seurusteluasi tai avioliittoasi 1950-luvulla! Miten tapasitte, miten viettitte aikaanne, mikä kumppanissasi viehätti? Missä vaiheessa seksuaalinen suhde tuli kuvaan? Käytittekö ehkäisyvälineitä? Mistä hankitte niitä? Jos menitte naimisiin, kerro häistä ja omista tunnelmistasi! Millaisia odotuksia kohdistit puolisoosi ja avioliittoon? Jos sittemmin erosit, kerro eroon johtaneista syistä! Muistele, millaisia mies/naisihanteita tuohon aikaan yleisesti oli! Miten suhtauduttiin seksuaalisiin vähemmistöihin?

TYÖ

Kerro koulutuksestasi, ammatistasi ja työpaikoistasi! Millaisia muutoksia työssäsi tapahtui 1950-1960-luvuilla? Mitkä olivat hyvät ja huonot puolet työssäsi? Onko sinulla säilynyt muistikuvia siitä, miten eri töissä -rakennuksilla, tehtaissa, myymälöissä, valtiolla jne.- olleet arvostivat toisiansa? Miten alaiset suhtautuivat työnjohtajaan tai työnantajaansa? Millaiset olivat mies- ja naistyöntekijöiden väliset suhteet? Vaikuttivatko poliittiset mielipiteet työntekijöiden välisiin

suhteisiin? Miten teit työmatkasi ja miten vietit ruokatunnin? Muistele myös juhlahetkiä ja yhdessäoloa työtovereitten kanssa! Oletko kokenut työttömyyttä - kerro niistä ajoista!

VASTAUSOHJEITA

Suosittellemme tapahtumapaikkojen ja nimien esittämistä muuttamattomina. Jos aineisto on erityisen arkaluonteista, voit pyytää, ettei kirjoituksessa esiintyviä nimiä mainita julkisuudessa.

Kirjoita muistelmat tavalliselle A 4 kokeiselle paperille ja vain toiselle puolelle. Jätä liuskan vasempaan reunaan noin 4 cm tyhjää. Laita kirjoituksen alkuun nimesi, syntymäaikasi ja -paikkasi sekä postiosoitteesi. Mikäli olet haastatellut jotakuta toista, laita paperille myös haastateltavan henkilötiedot.

Lähetä vastauksesi osoitteella Työväen Muistitietotoimikunta, Paasivuorenkatu 5 B, 00530 Helsinki.

Parhaat kirjoitukset palkitaan keväällä 1991. Keruuseen osallistujan edellyttään luovuttavan kirjoituksensa kokoelmiimme tulevaa tutkimuskäyttöä varten.

Jos haluat lisätietoja, voit soittaa meille numeroon 90-736322.